

Tillit skaper verdier som varer

Statsautorisert revisor
Leif Arne Jensen
Styreleder i Revisorforeningen

Mistillit er nå det globale samfunnets grunnholdning, det er et av funnene fra årets utgave av [Edelman Trust Barometer](#) som ble publisert denne måneden. Samtidig viser undersøkelser at vi bor i et av landene med høyest tillit i verden. Har vi grunn til bekymring, eller er vår tillitskapital den nye oljen?

Nesten seks av ti spurte i Edelmans trust barometer sier de i utgangspunktet ikke har tillit til noe, før de ser bevis for det motsatte. Dette er skremmende funn. Særlig urovekkende er det at tilliten til myndighetene og mediene fortsetter å falle mest – og at tilliten faller mest i land med demokratisk styresett. Norge er ikke med i undersøkelsen, men tilsvarende undersøkelser de senere årene, viser at tillitsnivået er langt høyere her. Senest bekreftet i årets korrupsjonsindeks fra [Transparency International](#).

Tillit skaper verdier

Flere undersøkelser har vist at landene som scorer høyest på tillit, også har høyest inntekt pr. innbygger. Derfor har Norge og våre nordiske naboer høy korrelasjon mellom tillit og bruttonasjonalprodukt. Det er tidligere anslått for eksempel at Russland ville vært hele seksti prosent rikere dersom tilliten der hadde vært like høy som i Sverige. Tillit kan se ut til å være en viktig forutsetning for innovasjon, produktivitet og verdiskapning. Mennesker som stoler på andre mennesker og landets næringsliv og institusjoner, er mer produktive enn innbyggere i land hvor tilliten er lav.

Tillitskapital kan bli den nye oljen

Verden står overfor en enorm omstilling de neste årene. Vi skal ut av pandemien, vi skal videre i et digitalt skifte og vi skal ikke minst over i et lavutslippssamfunn. I denne omstillingen vil tillit være helt avgjørende, og et potensielt konkurransefortrinn. Vi vet av historien at tillit har vært viktig for Norges utvikling. Vårt transparente samfunn og vår utvikling og forvaltning av våre naturressurser er veldig gode eksempler, det samme er vår håndtering av pandemien. Fortsetter myndigheter og næringsliv å gjøre seg fortjent til denne tilliten, kan vi definitivt argumentere for at vår tillitskapital kan bli den nye oljen.

Grunn til bekymring?

Samtidig er det tendenser i den globale undersøkelsen som vi skal være oppmerksomme på. Tilliten er under press i hele verden forårsaket av disrupsjon på grunn av digitalisering, klimaendringer og pandemi, et stadig økende velstandsgap og økende polarisering. Kan vi fortsette å opprettholde vårt høye tillitsnivå i Norge i en tid hvor våre historiske demokratiske forbilder og samarbeidspartnere er i tillitsmessig forfall?

Vi ser tendenser også i Norge som over tid vil kunne undergrave tilliten. Vi ser eksempler fra det offentlige Norge der hvor mangel på åpenhet, et stadig mer populistisk ordsifte og opplevelsen av urettferdighet i samfunnet bidrar til å rive tilliten ned. Vi har eksempler på at aktører dømmes for korrupsjon både i offentlig forvaltning og private selskaper.

I [Innbyggerundersøkelsen](#) utført av DFØ fra november mener rundt halv-

parten av de spurte at nepotisme, som å sette kjennskap eller relasjoner foran kompetanse ved utnevnelser, foregår i kommunene og staten, og fire av ti tror korrupsjon skjer.

Heldigvis har tillitskapitalen i Norge vist seg å være svært motstandsdyktig. Samtidig tenker jeg vi ikke kan ta den for gitt, og minner alle med makt og myndighet på at enhver har et ansvar for å bygge tilliten i samfunnet.

Tilliten må være årvåken

Da de første revisjonselskapene ble etablert på attenhundretallet i kjølvannet av den industrielle revolusjon, var formålet å bygge tillit mellom selskapene og deres interessenter. Revisors penn ble tillitens viktigste verktøy. I dag er denne pennen viktigere enn noensinne for blant annet å sikre åpenhet, integritet og relevans i både finansiell og ikke-finansiell informasjon, bidra til et effektivt kapitalmarked og begrense korrupsjon og hvitvasking. Revisor bidrar gjennom sitt samfunnsoppdrag til at tilliten er årvåken, ikke blind. Revisors penn er med andre ord avgjørende for vår nasjonale tillitskapital og verdiskapning. På vei inn i den fjerde industrielle revolusjonen er revisor sitt ansvar bevisst og viktigere enn noen gang.

#stoltrevisor